

YTTRANDE

2019-04-04

Dnr N2018/05882/SPN

Näringsdepartementet

n.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia: helene.lassi@regeringskansliet.se

Arbetets museums remissvar avseende delbetänkande av översiktsplaneutredningen (SOU 2018:86): Verkställbarhet av beslut om lov.

Arbetets museum har ett nationellt uppdrag att dokumentera industrisamhällets historia. Vi har ett särskilt ansvar för att stötta landets omkring 1 500 arbetslivsmuseer. Dessa arbetslivsmuseer är ofta i unika kulturmiljöer och förvaltas till stor del av ideellt engagerade människor som har specialkunskaper om den specifika historien på sin hemort. Det skulle vara omöjligt att förstå hur Sverige utvecklats till det land det är idag utan dessa ideella krafter som förmedlar industrisamhällets kulturarv. Viktigt att vi värnar om civilsamhällets engagemang även i lovprocesser.

Vi har ett arv att förvalta till kommande generationer. Vi måste lära oss att tänka hållbarhet och då betyder det att vårda och vara aktsamma om det tidigare generationer med kraft och möda skapat. Risker är uppenbara att än större förluster av värdefull bebyggelse riskerar att för alltid gå förlorad om tid saknas för överklagande. Beslut som i iver över att snabbt producera nytt får irreversibla konsekvenser för vårt gemensamma kulturarv.

Riksantikvarieämbetet har nyligen sammanställt en studie *Kulturvärden försvinner i byggprocessen – Intervjuer och aktgranskning av bygglovsärenden (2018)*. Där man konstaterar att det finns stora brister i hur kulturmiljövärden uppmärksammas och hanteras i samband med ombyggnationer. Kulturvärden riskerar att gå förlorade. Med utgångspunkt i denna alarmerande rapport anser vi det ytterst olämpligt att skapa förutsättningar som gör det möjligt att vi riskerar att för alltid förlora viktiga delar av vårt gemensamma kulturarv och historia. De förslagna förändringarna av hanteringen av lov riskerar att detta sker.

I ett hållbart samhälle behöver vi hushålla med de resurser vi har. Fördelar finns med att återanvända vårt redan byggda kulturarv. Under europeiska kulturarvsåret 2018 formulerade arkitekt- och kulturarvsorganisationer i Europa en deklaration om ett gemensamt förhållningssätt till vårt redan byggda kulturarv, se *Leeuwarden*

ARBETETS MUSEUM

www.arbetetsmuseum.se

Laxholmen, 602 21 Norrköping

Tel: 011-18 98 00

FRI ENTRÉ

Declaration – Adaptive re-use of the built heritage: Preserving and enhancing the values of our built heritage for future generations. (23 november 2018, Leeuwarden) (bilaga 2). Deklarationen lyfter fram ett antal fördelar med att återanvända vårt byggda kulturarv såsom kulturella, sociala, miljö och ekonomiska aspekter. Därutöver poängteras vikten av smarta och kvalitativa processer. Sveriges lagstiftning behöver samspela med utvecklingen för att inte få motsatt effekt.

Arbetsmuseums synpunkter på både promemoria och delbetänkande av översiktsplaneutredningen: Verkställbarhet av beslut om lov. Vi anser att:

- I ett hållbart samhälle behöver vi hushålla med våra resurser. Vi behöver värna om kultur- och naturresurser och människors engagemang samt om det vi redan har att förvalta till kommande generationer.
- Varje kulturmiljö är unik i sitt slag. Miljöpåverkan i form av rivning betyder en irreparabel förlust. Kulturmiljön är för alltid borta och med den en del av vår gemensamma historia.
- Tid för att fatta kloka beslut måste finnas. Tid för överklagande av beslut måste finnas innan verkställande. Ett rättelseförläggande kan inte ersätta det original som gått förlorat utan skapar enbart en kopia.
- Konsekvenserna för kulturmiljöerna måste utredas innan lov medges.
- Varje tillståndslov i skyddsvärd kulturmiljö måste kompletteras med synpunkter från kulturmiljöexpertis.

Arbetsmuseum
Genom

Helena Törnqvist
Arbetslivsintendent

ARBETETS MUSEUM

www.arbetetsmuseum.se

Laxholmen, 602 21 Norrköping

Tel: 011-18 98 00

FRI ENTRÉ